

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KAZIMIERZ BISKUPI

Kazimierz Biskupi 2000

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie, tło strategii.....	3
2. Analiza SWOT gminy Kazimierz Biskupi.....	5
3. Opis metody zastosowanej do tworzenia strategii	7
4. Główne etapy pracy nad strategią	8
5. Streszczenie „Strategii rozwoju gminy Kazimierz Biskupi”	9
6. Cele strategii rozwoju gminy Kazimierz Biskupi	15
7. Zarządzanie procesem wdrażania strategii.....	30
8. Możliwości rozwoju turystyki w gminie Kazimierz Biskupi	32
Aneks.....	37

1. Wprowadzenie, tło strategii

Potrzeba stworzenia „Strategii rozwoju gminy Kazimierz Biskupi” wynika z następujących przesłanek:

- Wprowadzane są w życie cztery zasadnicze reformy:
 - Reforma administracji publicznej,
 - Reforma systemu emerytalnego,
 - Reforma ochrony zdrowia,
 - Reforma oświaty.

Wymienione reformy mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie gminy. w związku z tym fakt ich wdrażania należy uwzględnić w planowaniu rozwoju gminy. Samorząd lokalny powinien na bieżąco reagować na zmiany dotyczące ważnych aspektów jego działania.

- Zmiany w gospodarce i życiu społecznym następują w coraz szybszym tempie. Należy je śledzić i w miarę możliwości dostosowywać się do nich. Strategia rozwoju gminy musi być w związku z tym elastyczna i proinnowacyjna. Wśród najważniejszych trendów współczesności, do których trzeba się dopasować i które warto wykorzystać planując rozwój gminy, wymienić można następujące zjawiska:
 - Postępuje ograniczanie roli rolnictwa w gospodarce narodowej; poczynając od przełomu XVIII i XIX wieku w związku z industrializacją, obecnie, z jeszcze większym nasileniem, w efekcie rewolucji naukowo- technicznej przynoszącej wzrost znaczenia informacji i wiedzy jako głównych motorów rozwoju.
 - Zmniejsza się rola przemysłu, stąd i przetwórstwa rolno - spożywczego, jako głównej siły napędowej rozwoju regionów, na znaczeniu zyskują usługi i działalność w sferze informacji, bankiem przyszłości będzie bank wiedzy, sukces w coraz większym stopniu zależeć będzie od przewagi informacyjnej.
 - Następuje przejście od industrializacji, nazywanej epoką kominów fabrycznych i produkcji masowej do epoki po przemysłowej, która charakteryzuje się zastosowaniem wysokich technologii, odchodzeniem od wytwarzania na skalę masową i elastyczną organizacją procesu produkcji. Wiąże się z tym zmniejszanie zatrudnienia w rolnictwie i przemyśle oraz wzrost zapotrzebowania na wysokokwalifikowaną kadrę.
 - Obok konkurencji pomiędzy firmami, pojawia się konkurencja na poziomie gmin i regionów. Gminy walczą ze sobą o inwestorów i dostęp do programów pomocowych oraz subwencji, gminy konkurują też o turystów i co się z tym wiąże o organizację imprez o masowym i prestiżowym charakterze. Nakłada to na gminę obowiązek wyróżniania się, nie wystarczy być, trzeba się zaznaczyć, odróżnić, zwrócić na siebie uwagę; nie wystarczy już przygotowywać się do konkurencji w ramach regionu czy kraju, należy myśleć również o poprawie pozycji konkurencyjnej wobec gmin Unii Europejskiej,
 - Gminy, aby wygrać w walce z konkurencją i przetrwać przy niedoborach finansowych, przejmują coraz częściej metody zarządzania i systemy organizacyjne stosowane w biznesie, upodabniając się tym samym, stopniowo, do przedsiębiorstw rynkowych.
 - Postępuje umiędzynarodowienie i globalizacja gospodarki. Coraz większe znaczenie mają w niej przedsiębiorstwa o ponad narodowym charakterze. Na gospodarkę narodową i lokalną coraz silniej oddziałują trendy ogólnoswiatowe.
 - Rośnie znaczenie czasu w gospodarce, staje się on coraz bardziej znaczącym surowcem, jego lepsze wykorzystanie przynosi korzyści w walce z konkurencją;

zwiększa się też zapotrzebowanie na usługi związane z wykorzystaniem wolnego czasu.

- Szczęście, przypadek i ryzyko – to czynniki określające sukces w przyszłości, szczęściu można pomóc będąc otwartym na zmiany i nowe możliwości, śledząc trendy rozwojowe.
- Rośnie znaczenie kapitału społecznego i czynników niematerialnych w rozwoju firm gmin i regionów, inwestycje w tej sferze zwracają się najszybciej.
- Postępuje liberalizacja handlu zagranicznego, w tym surowcami rolniczymi i artykułami spożywczymi, prowadzi to do otwierania się rynków i skutkuje wystawieniem firm lokalnych i rolników na konkurencję w skali międzynarodowej.
- Coraz powszechniej stosowany jest Internet; służy on, jako źródło informacji, sposób komunikowania się oraz narzędzie handlu.
- Zmienia się rynek pracy i charakter zatrudnienia, w miejsce pracy na pełny etat i stałe zatrudnienie pojawia się praca na czas określony, zamiast pracy u kogoś praca na własną rękę. Wymaga to zmian w ludzkiej świadomości, przekonania absolwentów i bezrobotnych do podejmowania prac dorywczych, łączenia różnych form zarobkowania.
- Rośnie znaczenie współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami. w ramach gmin oraz regionów, tworzone są sieci współpracy, gminy i regiony nastawiają się na tworzenie produktów markowych i kompleksowych. Coraz częściej wskazuje się na potrzebę rozwoju wielofunkcyjnego, zintegrowanego,
- Siłą firmy, ale też gminy, stają się jej klienci. Stąd starania o ich przyciągnięcie i utrzymanie, w tym celu tworzy się sieci współpracy łączące firmę (gminę) i jej klientów.
- Zbliży się czas przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Gmina powinna być przygotowana do możliwości korzystania z funduszy przedakcesyjnych i funduszy strukturalnych przeznaczonych na rozwój regionalny. w strategii rozwoju gminy należy uwzględnić działania z tym związane.
- Opracowanie „Strategii rozwoju Gminy Kazimierz Biskupi” będzie przydatne do:
 - Mobilizacji społecznego zaplecza realizacji strategii i stałego przypominania jej głównych celów.
 - Korekty celów i działań wynikających z potrzeby dopasowania „Strategii...” do zmieniającej się rzeczywistości,
 - Odpowiednio wczesnego reagowania na pojawiające się zagrożenia i szanse.
- Ze względu na dużą zmienność i trudną przewidywalność trendów gospodarczych strategia rozwoju gminy powinna być dokumentem elastycznym, otwartym na zmiany i nowe szanse pojawiające się w gminie i jej otoczeniu.

2. Analiza SWOT gminy Kazimierz Biskupi

Siedem mocnych stron gminy Kazimierz Biskupi:

- ◆ Dogodne położenie geograficzne: prawie w środku Polski, bliskość Konina, Poznania i Lichenia oraz innych miejscowości ważnych ze względu na historię Polski, niedaleko do autostrady.
- ◆ W miarę dobra infrastruktura techniczna i warunki do lokowania inwestycji: lotnisko, dobre drogi, powszechna dostępność telefonów, oczyszczalnia ścieków, wodociągi (100% gminy), kanalizacja (50% potencjalnych odbiorców na terenie gminy), trasa rowerowa, targowisko, budynki i tereny pod inwestycje.
- ◆ Dziedzictwo historii i kultury: zabytki prehistoryczne, szlak bursztynowy, w pobliżu szlaku piastowskiego i cysterskiego, kult Pięciu Braci Męczenników, kościół św. Marcina, klasztor Misjonarzy Świętej Rodziny i muzeum misyjne, klasztor Kamedułów w Bieniszewie postać Jana R. Patkula, legendy i literatura na temat Kazimierza, tradycje rzemieślnicze, tradycje walki o polskość, miejsca związane z Powstaniem Styczniowym i II Wojną Światową, dawni mieszkańcy gminy, wielkie rody, znane nazwiska (Lubrańscy, Mielżyńscy, Mańkowscy, Wierusz Kowalski, Jan Lechtański, Nepomucen Godlewski)
- ◆ Bogactwo natury: Fragmenty Puszczy Kazimierskiej, rezerваты przyrody (Mielno, Sokółki, Bieniszew, Pustelnik), zasoby wód podziemnych (w tym mineralnych), jeziora (w tym nie zamarzające), wyrobiska i zwałowiska pokopalniane, zapasy łąk.
- ◆ Dobre warunki do rozwoju oświaty, kultury i życia społecznego: dobra baza oświatowa i przedszkolna oraz zaangażowani nauczyciele, dobra baza dla działalności kulturalno - rozrywkowej, filia Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Bractwo św. Anny, Towarzystwo Społeczno – Kulturalne w Kazimierzu Biskupim, Społeczno – Kulturalne Stowarzyszenie Sołtysów Gminy Kazimierz Biskupi, Kazimierskie Towarzystwo Ekologiczne, oddziały OSP w 6 wsiach, Orkiestra Strażacka, Koła Gospodyń Wiejskich, wiele rodzin muzykujących, tradycje organizowania imprez (w tym imprez wojewódzkich).
- ◆ Rolnictwo: tradycje specjalizacji w chowie trzody chlewnej i owiec, sady i plantacje owoców miękkich, początki rolnictwa ekologicznego, skłonność rolników do współpracy i zrzeszania się, zasoby rąk do pracy.
- ◆ Dobre zaplecze do uprawiania sportu i rekreacji: pełnowymiarowa hala sportowa, stadion sportowy, aeroklub, strzelnica, siłownia, klub jeździecki, sukcesy w kolarstwie (najlepszy Uczniowski Klub Sportowy w Polsce).

Siedem słabych stron gminy Kazimierz Biskupi:

- ◆ Nierównomierny rozwój gminy. Występowanie obszarów peryferyjnych, którymi są sołectwa położone w północnej części gminy oddalone od Konina i gminnych ośrodków wzrostu, jakimi są miejscowości Kazimierz Biskupi i Posada.
- ◆ Bezrobocie i brak wystarczającej ilości i różnorodności źródeł dochodu.
- ◆ Negatywne skutki eksploatacji węgla brunatnego na terenie gminy: zmiany struktury osadniczej, zniszczenia krajobrazu, zakłócenie stosunków wodnych.
- ◆ Zbyt mało inicjatyw społeczno-gospodarczych.
- ◆ Duże uzależnienie od pracy w kompleksie paliwowo-energetycznym.

- ◆ Niedostateczne przygotowanie wsi i rolnictwa do obecnych, trudnych, warunków gospodarowania na otwartym rynku.
- ◆ Zbyt słabe wykorzystanie istniejących potencjałów, szczególnie tradycji historycznych i walorów natury.

Siedem szans rozwojowych gminy Kazimierz Biskupi:

- ◆ Zaplecze rozwojowe dla Konina, dogodne warunki dla budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego oraz dla lokalizacji dużych obiektów handlowo-usługowych.
- ◆ Kazimierz Biskupi, jako ośrodek kultury religijnej współpracujący z Licheniem
- ◆ Zaplecze rekreacyjno - sportowe dla Konina i Poznania oraz ośrodek treningowy i miejsce zawodów w skali ogólnopolskiej.
- ◆ Lotnisko, jako zachęta dla lokowania inwestycji i organizacji imprez, razem z bliskością autostrady i trasy kolejowej stwarza dogodne możliwości komunikowania się w skali ogólnopolskiej i europejskiej.
- ◆ Możliwości rozwoju rolnictwa w takich kierunkach, jak: sadownictwo i specjalizacja w owocach miękkich, uprawa pieczarek, drobiarstwo, tucz trzody chlewnej, hodowla owiec, rolnictwo ekologiczne; wszystko to w powiązaniu z przetwórstwem i ofertą rozrywkowo-kulturalną Kazimierza Biskupiego; istnieje możliwość poszerzenia oferty o działania związane ze słowem „wiśnia” i jego pochodnymi (Święto wiśni, złoty Wiśniewskich itp.)
- ◆ Przemysły ekologiczne wokół przetwórci oleju firmy RAL, w połączeniu z ofertą edukacji ekologicznej.
- ◆ Organizacja kursów, szkoleń, warsztatów oraz aktywnych form rozrywki i wypoczynku.

Siedem możliwych zagrożeń:

- ◆ Zakłady pracy związane z kompleksem paliwowo energetycznym zmniejszają zatrudnienie w związku z restrukturyzacją i zmianami technologicznymi.
- ◆ Dalsza ucieczka młodych, trudności z integracją społeczną.
- ◆ Pogarsza się sytuacja rolnictwa w związku z brakiem klarownej polityki państwa wobec wsi i rolnictwa i wejściem Polski do UE.
- ◆ Rolnicy z trudem adaptują się do zmian, peryferyjność sołectw w północno – zachodniej części gminy pogłębia się.
- ◆ Brak finansów, przepisy prawne i konkurencyjność innych lotnisk regionalnych (Powidz, Leszno, Piła) uniemożliwiają optymalne wykorzystanie lotniska w Kazimierzu Biskupim.
- ◆ Ubożenie społeczeństwa powoduje dalszy spadek zapotrzebowania na usługi wyższego rzędu.
- ◆ Kazimierz Biskupi wchłonięty jest przez Konin, traci przez to odrębność, wyrazistość i możliwość decydowania o swoich sprawach.

3. Opis metody zastosowanej do tworzenia strategii

Do opracowania „Strategii rozwoju gminy Kazimierz Biskupi” zastosowano metodę będącą autorską wersją metody „Planowania Strategicznego Ukierunkowanego na Cel”. Istotą tej metody jest założenie, że wiedza potrzebna do opracowania strategii istnieje wśród liderów lokalnych, ale poszczególne jej elementy nie są dostatecznie skoordynowane i uporządkowane. Ważną, merytoryczną rolę w przygotowaniu strategii rozwoju gminy odgrywają liderzy lokalni, włączeni do zespołu planującego na podstawie ich

- ◆ reprezentatywności,
- ◆ doświadczenia i wiedzy w sprawach gospodarczych i społecznych,
- ◆ gotowości do uczestniczenia w planowaniu rozwoju gminy.
- ◆ Praca liderów lokalnych wspomagana jest przez tzw. moderatora. Moderator to osoba z zewnątrz, której rola polega przede wszystkim na:
 - ◆ kierowaniu dyskusją,
 - ◆ dopingowaniu zespołu do twórczej pracy,
 - ◆ porządkowaniu wypowiedzi i tworzeniu z nich większych struktur,
 - ◆ utrwalaniu wyników pracy zespołu planującego,
 - ◆ dostarczaniu informacji na temat rozwiązań stosowanych przez inne gminy,
 - ◆ przygotowaniu końcowego opracowania strategii.

Osiągnięcie wyników, dochodzenie do rozwiązań, przez zespół planujący następuje na drodze tzw. konsensusu, czyli powszechnej zgody. w wypadku rozbieżności, których zaistnienie jest nieuniknione, a nawet wskazane, dąży się do wypracowania stanowiska, które może być zaakceptowane przez wszystkich członków zespołu planującego. Przyjęcie takiej zasady sprzyja utożsamianiu się osób tworzących strategię z wynikami ich pracy.

Praca metodą „Planowania Strategicznego Ukierunkowanego na Cel” odbywa się według następujących zasad:

- metoda porządkuje nie tylko sposób pracy nad strategią, ale reguluje również przebieg komunikacji pomiędzy członkami zespołu planującego,
 - podstawową formą pracy jest planowanie w grupie, pozwala to na uzyskanie efektu synergii,
 - dyskusja odbywa się z użyciem kart; wypowiedzi zapisywane są na bieżąco, dzięki czemu następuje wizualizacja (obrazowe przedstawienie):
 - przebiegu pracy grupy planującej,
 - aktualnego stanu dyskusji,
 - wyników pracy zespołu.
- Zakłada się przy tym dodatkowo, że:
- Planowanie powinno być elastyczne, otwarte na pojawiające się szanse.
 - Planowanie, to proces przełamывania schematów w myśleniu i działaniu.
 - Przyszłość gminy buduje się na jej wyjątkowości, wyróżnialności.
 - Strategia powstaje w dłuższym okresie czasu: 6 – 12 miesięcy.
 - Budowanie strategii rozgrywa się jednocześnie z tworzeniem jej zaplecza. Proces tworzenia strategii jest jednocześnie procesem tworzenia kapitału społecznego gminy.

- Strategia i zawarta w niej wizja rozwoju są siłą motoryczną rozwoju gminy, działającą na zasadzie wewnętrznej dynamiki.
- W trakcie tworzenia strategii nie trzeba wszystkiego rozumieć, wiedza przychodzi z czasem, gdy chce się ją osiągnąć, przyswoić. Nie wszystko da się zrozumieć od razu.
- W tworzeniu strategii duży udział ma wiara i intuicja.
- W strategii nie można zbyt ograniczać planowania istniejącymi realiami.
- W strategii trzeba uwzględniać różne rodzaje kapitałów: społeczny, intelektualny, finansowy, informacyjny. Nie zawsze ten finansowy jest najważniejszy.
- Nie warto starać się o to by bardzo dokładnie określić to co ma być za 5, 10, 15 lat, zmiany postępują zbyt szybko, nie sposób ich dzisiaj przewidzieć, warto zostawić furtkę dla nowych, nieoczekiwanych możliwości.
- W tworzeniu strategii należy się dopasować do tego co wyznaczają światowe trendy rozwojowe a nie udawać, że nas to nie dotyczy.
- Przy pracy nad strategią trzeba umieć być dzieckiem, bawić się i mylić. Powaga, formalizm, nuda, zbyt wysiłek zabijają twórczość, prowadzą do oczywistości i w efekcie dają banał.
- Strategia musi być twórcza, powinna zapalać do działania, prowokować, otwierać nowe horyzonty.

4. Główne etapy pracy nad strategią

Praca nad stworzeniem „Strategii rozwoju gminy Kazimierz Biskupi” obejmowała następujące etapy:

- etap przygotowawczy:
 - wstępne konsultacje dotyczące metod tworzenia strategii
 - wybór moderatora do prowadzenia prac związanych z tworzeniem strategii; moderatorem został dr Wacław Idziak z Politechniki Koszalińskiej,
 - analiza podmiotów przedsięwzięcia, czyli wybór członków zespołu planującego rozwój gminy Kazimierz Biskupi.
- etap analizy stanu gminy Kazimierz Biskupi oraz badania i konsultacje z tym związane:
 - badania terenowe i analiza danych statystycznych,
 - przygotowanie kwestionariusza do badań sytuacji społeczno – gospodarczej w poszczególnych sołectwach gminy Kazimierz Biskupi i przeprowadzenie badań metodami partycypacyjnymi,
 - przygotowanie wstępnej wersji „Diagnozy stanu istniejącego gminy Kazimierz Biskupi”.
- etap planowania strategii, w ramach tego etapu przeprowadzono trzy warsztaty planowania strategii:
 - 17 – 18. 03. 2000, w Szkole Podstawowej w Kazimierzu Biskupim,
 - 17 – 18. 03. 2000, w Domu Kultury w Kazimierzu Biskupim,
 - 12. 06. 2000, w Domu Kultury w Kazimierzu Biskupim.

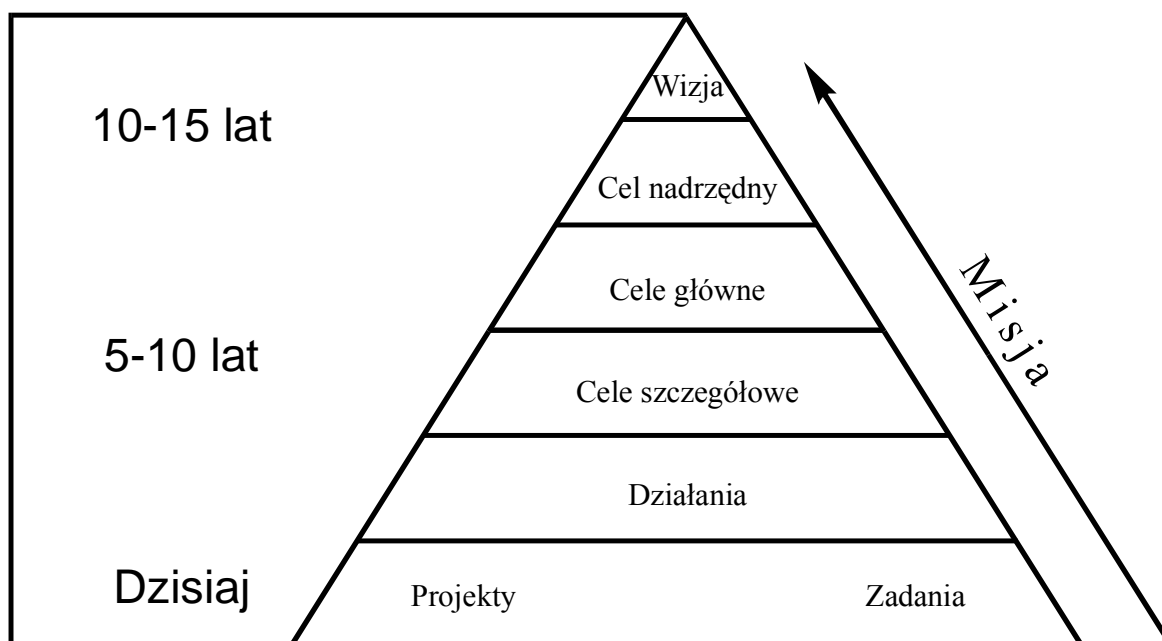
W warsztatach uczestniczyło ogółem 50 osób. Lista uczestników warsztatów zamieszczona została w aneksie do strategii
- etap końcowy:
 - dodatkowe konsultacje,
 - podsumowanie wyników badań,
 - przygotowanie tekstu „Strategii gminy Kazimierz Biskupi”.

5. Streszczenie „Strategii rozwoju gminy Kazimierz Biskupi”

„Strategia rozwoju gminy Kazimierz Biskupi” składa się z następujących elementów:

- Wizja rozwoju gminy, czyli ogólne określenie tego, jaka ma być gmina za 10 –15 lat, wyobrażenie ideałów, które chce się osiągnąć, zrealizować.
- Misja rozwoju gminy, czyli pokazanie sposobów dochodzenia do urzeczywistnienia wizji, inaczej mówiąc: wybór drogi prowadzącej do realizacji wizji oraz określenie sposobów poruszania się po niej.
- Cel nadrzędny, czyli pośredni etap dochodzenia do wizji rozwoju. Cel nadrzędny określa społeczno – gospodarcze podstawy rozwoju gminy w perspektywie 10 lat
- Cele główne, czyli to co należy zrobić w poszczególnych dziedzinach życia społecznego i gospodarki dla osiągnięcia celu nadrzędnego.
- Cele szczegółowe, czyli wykaz celów, których realizacja ma się przyczynić do osiągnięcia poszczególnych celów głównych.
- Działania, czyli podstawowy poziom strategii. Wykonanie działań gwarantuje realizację celów szczegółowych. w praktyce wdrażania strategii działania rozpisuje się często na projekty i zadania.

Ilustracją poszczególnych poziomów strategii jest poniższy schemat:

5.1. Wizja rozwoju gminy Kazimierz Biskupi

Do połowy lat 90 tych XX wieku rozwój gminy wiązał się z działalnością KWB Konin i przemysłów oraz usług z nią skojarzonych a także z rolnictwem i usługami dla rolnictwa. Gmina Kazimierz Biskupi była wtedy gminą przemysłowo - rolniczą. Dzisiaj, gdy słabnie znaczenie przemysłu a przy tym również rolnictwa, jako podstawowych czynników rozwojowych gmina Kazimierz Biskupi musi na nowo określić misję swego rozwoju. Nowe określenie misji brzmi następująco:

Gmina Kazimierz Biskupi jest dobrym miejscem do życia i pracy. Należy ona do czołówki gmin Wielkopolski. Jej mieszkańcy są zadowoleni ze standardu życia. Ich główne źródła dochodów związane są z twórczym i kompleksowym wykorzystaniem:

- ◆ **Dziedzictwa historycznego**
- ◆ **Położenia geograficznego i bogactwa natury**
- ◆ **Możliwości wsi i rolnictwa**
- ◆ **Zaplecza sportowo – rekreacyjnego i oświatowego – kulturalnego.**

5.2. Misja rozwoju gminy

Rozwój gminy Kazimierz Biskupi odbywać się będzie poprzez:

- ◆ **Sprawne i nowoczesne zarządzanie rozwojem gminy - urząd gminy powinien działać, jak firma usługowa.**
- ◆ **Twórcze zaangażowanie mieszkańców gminy w tworzenie jej przyszłości.**
- ◆ **Organizowanie sieci współpracy – w ramach gminy oraz pomiędzy gminą i jej otoczeniem, wchodzenie w układy partnerskie z innymi gminami z regionu, z Polski i z Zagranicy.**
- ◆ **Wykorzystywanie wewnętrznych i zewnętrznych czynników rozwojowych.**
- ◆ **Elastyczne reagowanie na szanse i zmiany zewnętrzne i wewnętrzne - chwytanie pojawiających się okazji, stałe szukanie nowych możliwości, „produkowanie” pomysłów.**
- ◆ **Tworzenie powiązań pomiędzy różnymi rodzajami działalności gospodarczej i życia społecznego, dążenie do posiadania produktu kompleksowego gminy.**
- ◆ **Ciągłe uczenie się - gmina Kazimierz Biskupi gminą uczącą się.**
- ◆ **Umiejętne korzystanie ze środków pomocowych.**
- ◆ **Uwzględnianie zasad zrównoważonego rozwoju.**

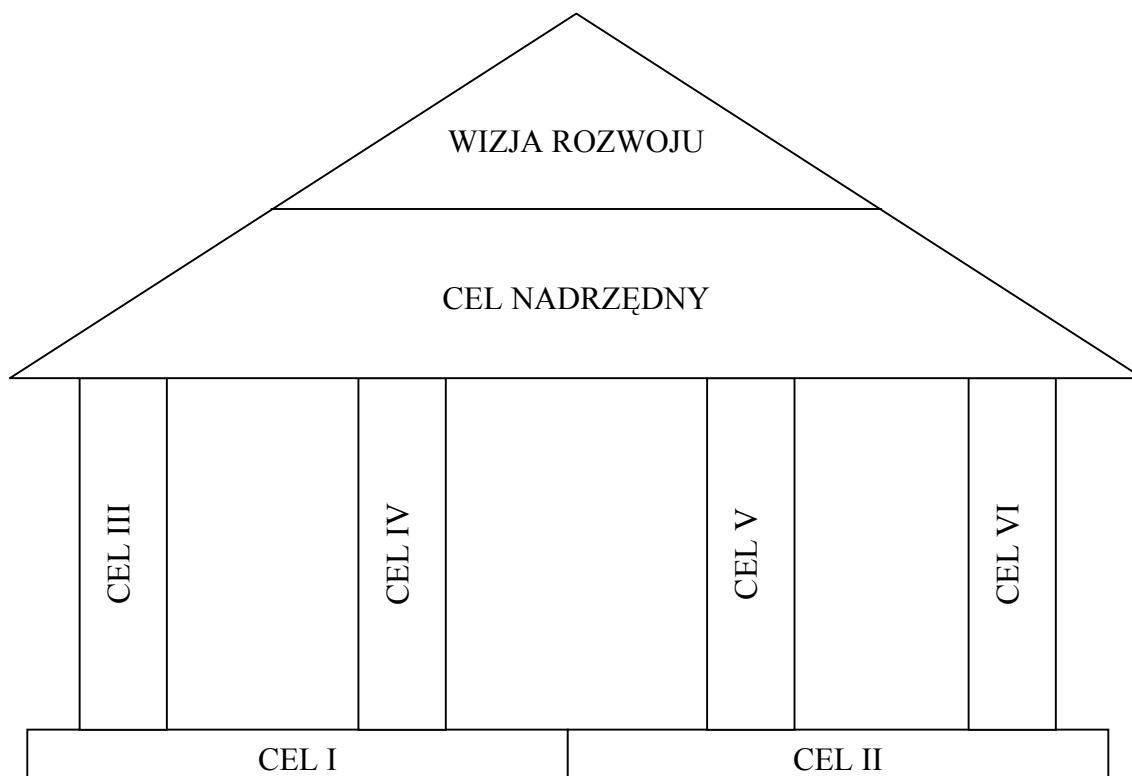
5.3. Cel nadrzędny strategii

Realizacji wizji rozwoju gminy podporządkowany jest cel nadrzędny strategii, który ma być zrealizowany w ciągu dziesięciu lat. Cel ten został sformułowany następująco:

Zwiększenie ilości i różnorodności źródeł dochodów

5.4. Główne cele strategii

Osiągnięcie celu nadrzędnego jest uzależnione od realizacji sześciu zapisanych poniżej, głównych celów strategii. Dwa z nich, cel główny I i cel główny II, stanowią fundament rozwoju. Pozostałe cele to główne kierunki aktywizacji gospodarczej gminy Kazimierz Biskupi – filary, na których wspiera się realizacja celu nadrzędnego oraz wizji rozwoju gminy, ilustruje to poniższy schemat:

Cel główny I: Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego gminy Kazimierz Biskupi

Mieszkańcy gminy są jej podstawowym zasobem. Od poziomu ich zaangażowania w sprawy rozwoju osobistego, społecznego i gospodarczego, popartego odpowiednimi kwalifikacjami i umiejętnościami, zależy przyszłość gminy. Inaczej mówiąc o wartości gminy stanowi w głównej mierze jej kapitał ludzki i społeczny. Gmina dbająca o poprawę swojej pozycji konkurencyjnej powinna stworzyć warunki do rozwoju tych kapitałów. Cel ten, w przypadku gminy Kazimierz Biskupi, ma być osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Tworzenie warunków do wzrostu zaradności życiowej.
2. Wspieranie działalności organizacji społecznych.
3. Pomoc w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.
4. Wspieranie przedsiębiorczości.
5. Wykorzystywanie kapitału, jakim są byli mieszkańcy gminy, przebywający obecnie poza jej granicami.
6. Przystosowanie szkół gminnych do pełnienia roli ośrodków rozwoju sołectw.

Cel główny II: Poprawa wyglądu gminy i jej infrastruktury technicznej.

Stan infrastruktury technicznej gminy wpływa na jakość życia jej mieszkańców oraz na zainteresowanie gminą ze strony inwestorów. Podobnie rzecz się ma z wyglądem poszczególnych wiosek i ich otoczenia. Należy wykorzystać podobieństwo nazwy miejscowości Kazimierz Biskupi do nazwy miejscowości Kazimierz Dolny i dążyć do tego by Kazimierz Biskupi stawał się tak piękny i znany, jak Kazimierz Dolny.

Infrastruktura gminy Kazimierz Biskupi jest, w porównaniu z innymi gminami, na dobrym poziomie. Dla umocnienia pozycji konkurencyjnej gminy należy jednak polepszyć stan infrastruktury. Działania w zakresie upiększania gminy i poprawy jej infrastruktury zostały opisane w postaci następujących celów szczegółowych:

1. Prowadzenie działań mających na celu poprawę wyglądu gminy.
2. Ograniczenie emisji lokalnych zanieczyszczeń powietrza.
3. Uporządkowanie gospodarki ściekami na terenie gminy i prowadzenie jej zgodnie z zasadami ekologii.
4. Prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi i produkcyjnymi.
5. Poprawa standardów dróg i ulic.
6. Poprawa jakości i ilość energii elektrycznej użytkowanej na terenie gminy.
7. Poprawa jakości wody pitnej i przemysłowej.
8. Rozbudowanie lotniska i poszerzenie jego funkcji.

Cel główny III: Wzmocnienie roli Kazimierza Biskupiego, jako ośrodka kultu religijnego.

Gmina Kazimierz Biskupi ma bogatą i ciekawą przeszłość. Sam Kazimierz Biskupi należał do znanych miejscowości regionu. Rozwinął się tutaj i utrwalił kult św. Pięciu Braci Męczenników, przebiegał tędy Szlak Bursztynowy, a później również znaczący trakt handlowy. Przykład pobliskiego Lichenia pokazuje, że kult religijny może być ważnym czynnikiem rozwoju lokalnego. Dodatkową okolicznością mobilizującą do działań związanych z przygotowaniem Kazimierza Biskupiego, jako miejsca kultu św. Braci Męczenników jest to, że w 2003 roku obchodzona będzie tysięczna rocznica śmierci św. Braci Męczenników. Aby gmina mogła wykorzystać szansę, jaką stwarza ta okoliczność, należy zrealizować następujące cele szczegółowe:

1. Odtworzenie miejsc związanych z kultem św. Braci Męczenników.
2. Utworzenie nowych obiektów związanych z kultem św. Braci Męczenników.
3. Przygotowanie produkcji i sprzedaży pamiątek związanych z kultem św. Braci Męczenników.
4. Organizowanie imprez związanych z kultem św. Braci Męczenników.
5. Przygotowanie systemu informacji i promocji dotyczącego kultu św. Braci Męczenników.
6. Korzystanie z przykładów i doświadczeń miejscowości znanych z kultu religijnego i współpraca z nimi.

Cel IV: Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju wsi i rolnictwa

Gmina w niewielkim stopniu wpłynąć może na sytuację rolników. w zbyt dużej mierze sytuacja ta uzależniona jest od polityki państwa i rozwiązań w skali europejskiej a nawet światowej. Niemniej poprzez działania organizacyjne i promowanie inicjatyw mających na celu współpracę rolników z przedstawicielami innych sfer działalności społeczno – gospodarczej można przyspieszyć proces wielofunkcyjnego rozwoju wsi. Proces ten prowadzić powinien do powstawania alternatywnych form i źródeł zarobkowania na obszarach wiejskich. Dalszym etapem wielofunkcyjnego rozwoju wsi powinien być współdziałanie rolników i innych mieszkańców wsi w tworzeniu tzw. kompleksowego produktu gminy. Pomocne w realizacji założonego celu głównego będzie osiągnięcie następujących celów szczegółowych:

1. Ułatwienie dostępu do rynków zbytu dla produktów rolnych z terenu gminy.
2. Wspieranie rolników w podnoszeniu kwalifikacji i dostępie do informacji.
3. Wspieranie innych form działalności gospodarczej na wsi.

Cel główny V: Przygotowanie warunków dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego oraz handlowo – usługowego

Cel ten wiąże się z potrzebą wykorzystania dogodnego położenia gminy w pobliżu Konina i głównych szlaków komunikacyjnych oraz faktu istnienia na jej terenie lotniska. Gmina jest zapleczem dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego, jednorodzinnego (dotyczy to szczególnie pobliskiego Konina zdominowanego przez budownictwo wielorodzinne), jest też potencjalnym miejscem dla lokalizacji inwestycji przemysłowych i usługowo – handlowych. Innym zagadnieniem jest potrzeba odpowiedniego wykorzystania nie zagospodarowanych budynków i nieruchomości. Planując rozwój funkcji mieszkaniowych należy się przy tym wystrzegać niekontrolowanej, szczególnie zbyt gęstej, zabudowy, co może grozić radykalną zmianą charakteru gminy.

Cele szczegółowe:

1. Przygotowanie terenów i obiektów pod działalność gospodarczą.
2. Promocja terenów i obiektów przeznaczonych pod działalność gospodarczą.
3. Optymalne wykorzystywanie gruntów pokopalnianych.

Cel główny VI: Poszerzenie oferty usług w zakresie kultury i rozrywki, rekreacji i sportu oraz edukacji

Gmina Kazimierz Biskupi ma warunki do rozwoju usług związanych z kulturą i rozrywką, rekreacją i sportem oraz edukacją. Nie są one jednak w pełni wykorzystane. Baza sportowa i kulturalno - oświatowa jest do tej pory użytkowana głównie dla potrzeb mieszkańców gminy. Należy, zachowując dotychczasowe funkcje tej bazy, rozwijać działania dające nowe źródła dochodu. Dochód ten nie w każdym przypadku musi być bezpośredni. Oferta gminy Kazimierz Biskupi w zakresie kultury, rozrywki, rekreacji, sportu i edukacji powinna być elementem jej produktu kompleksowego.

Cele szczegółowe:

1. Rozbudowanie bazy sportowo – rekreacyjnej gminy.
2. Wzbogacenie oferty rynkowej obiektów sportowych z terenu gminy.
3. Przystosowanie Gminnego Ośrodka Kultury do pełnienia funkcji centrum seminaryjno – szkoleniowego.
4. Organizowanie festynów itp. imprez powiązanych z kultem św. Braci Męczenników i kierunkami specjalizacji w rolnictwie (wiśnie, truskawki).
5. Dopasowanie zaplecza noclegowo – gastronomicznego dla oferty usług.
6. Przystosowanie szkół z terenu gminy do współtworzenia jej oferty usługowej.
7. Odpowiednie oznakowanie i promowanie gminy Kazimierz Biskupi.

6. CELE STRATEGII ROZWOJU GMINY KAZIMIERZ BISKUPI

Cel główny I. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego gminy Kazimierz Biskupi

Cele szczegółowe i działania	Czas Od ... Do ...	Źródła finansowania	Koszty (w zł)	Odpowiedzialni	Założenia
1. Tworzenie warunków do wzrostu zaradności życiowej				Dyrektor Gimnazjum,	Są chętni do uczestnictwa w zajęciach
1.1. Prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej dla osób dorosłych	Od 2001, działania ciągłe	Budżet gminy, AWRSP, PFRON, Starostwo,	100.000/rok	Rada Gminy, Zarząd Gminy, Koordynator ds. Zatrudn.	
1.2. Prowadzenie szkoleń i pogadanek	Od 2001, co kwartał	Budżet gminy, środki pomocowe	1200/rok	Dyr. GOKSiR, Kierownik GOPS	
1.3. Prowadzenie spotkań socjoterapii dla dorosłych	Od 2001, działania ciągłe	Budżet gminy, środki pomocowe	3000/rok	Dyr. GOKSiR, Dyr. GOPS	
1.4. Organizowanie konkursów, olimpiad, wystaw	Od 2001, raz w roku	Budżet gminy, AWRSP, PFRON, Starostwo, sponsorzy	5000/rok	Dyr. GOKSiR, Kierownik GOPS	
1.5. Organizowanie wycieczek w celu pokazania wzorcowych rozwiązań	Od 2000, działania ciągłe	Budżet gminy, AWRSP, PFRON, wkład własny uczestników	5000/rok	Dyr. GOKSiR, Kierownik GOPS, ODR	
1.6. Utworzenie szkoły drugiej szansy	2002 – 2004	Starostwo Budżet gminy,	Koszty do oszacowania	Rada Gminy, Zarząd Gminy, dyr. Gimnazjum	
1.7. Organizacja obozów szkoleniowych dla młodzieży	Od 2000, działania ciągłe	Starostwo Budżet gminy, środki pomocowe, sponsorzy	15.000/rok	Dyrektorzy szkół	
2. Wspieranie działalności organizacji społecznych					
2.1. Opracowanie i wdrożenie systemu wspomagania działalności organizacji społecznych na terenie gminy	Opracowanie do 2001, stosowanie od 2001, działania ciągłe	Budżet gminy, środki pomocowe	20.000/rok	Rada Gminy, Zarząd Gminy	
2.2. Organizacja cyklicznych spotkań organizacji społ., ocena ich wpływu na rozwój gminy	Od 2001, raz W roku	Budżet gminy, wolontariat	Samofinansowanie	Rada Gminy, Zarząd Gminy, liderzy organizacji	

3. Pomoc w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych						
3.1. Wybudowanie obiektu na gimnazjum i liceum	Od 2001 r.	Budżet gminy, Ministerstwo, Kuratorium, Starostwo Ministerstwo Gmina	6.000.000	Zarząd Gminy Dyr. Gimnazjum		
3.2. Uruchomienie kształcenia na poziomie wyższym	Do 2002	Gmina Starostwo powiatowe Zainteresowani	Samofinansowanie	Zarząd Gminy	Przy współpracy ze Starostwem	
3.3. Utworzenie systemu stypendialnego	Od 2003, działania ciągłe	Akademia Rozwoju Filantropii, AWRSP, budżet gminy, sponsorzy	20.000/rok	Zarząd Gminy		
3.4. Ciągłe doskonalenie kadry nauczycielskiej i kierowniczej	Od 2000, działania ciągłe	Gmina, Starostwo, MEN, zainteresowani,	20.000/rok	Zarząd Gminy	Przy współpracy ze Starostwem	
3.5. Przygotowanie specjalistów do organizacji szkoleń i kursów	2001 - 2005	Gmina, Starostwo, Zainteresowani	10.000	Zarząd Gminy	Przy współpracy ze Starostwem	
3.6. Zorganizowanie sobotnio – niedzielnej szkółki języków obcych	2001 – 2003	Zainteresowani	Samofinansowanie	Dyrektor Gimnazjum		
4. Wspieranie przedsiębiorczości						
4.1. Uruchomienie komórki ds. wspierania przedsiębiorczości przy UG	Od 2001, działania ciągłe	Gmina, środki pomocowe	24.000/rok	Zarząd gminy		
4.2. Wyjazdy do innych gmin – poznawanie przykładów wspierania przedsiębiorczości	Od 2000, działania ciągłe	Gmina, środki pomocowe	10.000/rok	Zarząd gminy		
4.3. Prowadzenie cyklicznych spotkań pn. „fabryka tworzenia pomysłów”	Od 2000, raz na rok	Środki pomocowe, Gmina	2000/rok	Zarząd gminy Organizacje społeczne		
4.4. Przeszkolenie kadry UG i org. społecznych w zakresie oprac. wniosków do progr. pomocowych	2000 - 2002	Gmina, środki pomocowe	8.000	Zarząd Gminy		
4.5. Uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości a w jego ramach m. in.: ▪ Inkubator usług socjalnych ▪ Inkubator usług dla niepełnosprawnych	2002 - 2004 po uruchom. działania ciągłe	Gmina, Starostwo, środki pomocowe, klienci inkubatora	700.000	Zarząd Gminy	Przy współpracy z powiatem. Realizacja możliwa przy wsparciu z zewnątrz	
4.6. Uruchomienie Warsztatów Pracy dla kobiet	2003 – 2005, po uruchom. działania ciągłe	Gmina, PFRON, Urząd Pracy, środki Pomocowe	600.000	Zarząd Gminy		

4.7. Uruchomienie trzech ośrodków rozwoju wsi w budynkach szkolnych	2002 – 2007, po uruchom. działania ciągle	Gmina, AWRSP, AR i MR, organizacje pozarządowe, środki pomocowe	150.000 / na ośrodek	Dyrektorzy szkół	
5. Wykorzystanie kapitału, jakim są mieszkańcy gminy którzy wyemigrowali za jej granicę					
5.1. Zgromadzenie adresów i nawiązanie kontaktów z Kazimierzakami przebywającymi poza gminą. Baza danych	2001-2003	Gmina, Mieszkańcy	2500	Dyr. GOKSiR	
5.2. Zorganizowanie zjazdu mieszkańców Kazimierza w roku jubileuszowym pięciu braci męczenników	2002 - 2003	Gmina, wolontariat, sponsorzy	12000	Zarząd Gminy, Dyr. GOKSiR	
5.3. Gmina współpracuje ze studentami, którzy pochodzą z Kazimierza Biskupiego	Od 2002, działalność ciągle	Gmina, wolontariat	2000/rok	Zarząd Gminy, Dyr. GOKSiR	

Cel II. Poprawa wyglądu gminy i jej infrastruktury technicznej

Cele szczegółowe i działania	Czas Od ... Do ...	Źródła finansowania	Koszty (w zł)	Odpowiedzialni	Założenia
1. Prowadzenie działań mających na celu poprawę wyglądu gminy					Działania gminy wsparte zostaną aktywnością mieszkańców
1.1. Organizacja konkursów dotyczących estetyki	Od 2001, działalność ciągła	Gmina, udział mieszkańców, środki pomocowe	20.000/rok	Urząd Gminy, Referat d/s Gosp. Kom. i Mieszkaniowej	
1.2. Organizacja plenerów rzeźbiarskich i malarskich oraz warsztatów pod hasłem „w Kazimierzu Biskupim, jak w Kazimierzu Dolnym”	Od 2000, działalność ciągła	Gmina, wolontariat, sponsorzy	8000/rok	Dyr. GOKSiR	
1.3. Wzbogacenie gminy o elementy małej architektury	2001 - 2005	Gmina, wolontariat, sponsorzy	150.000	Zarząd Gminy	
1.4. Wybranie rośliny symbolu gminy i jej upowszechnienie	2001 - 2005	Gmina, wolontariat, sponsorzy	10.000	Zarząd Gminy	
1.5. Założenie parku na terenie łączącym kościół farny i klasztor	2001 - 2005	Gmina, praca mieszkańców, sponsorzy	55000	Zarząd Gminy	
2. Ograniczenie emisji lokalnych zanieczyszczeń powietrza					
2.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej: <ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki • Tablice informacyjne • Propaganda wizualna • Informacja w prasie lokalnej 	Od 2001, działalność ciągła	Gmina, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska (WFOŚ)	8.000/rok	Zarząd Gminy, Referat d/s Gosp. Kom. i Mieszkaniowej	
2.2. Upowszechnienie ekologicznych sposobów ogrzewania	2002 - 2006	Gmina, WFOŚ mieszkańcy	Koszty do oszacowania,	Zarząd Gminy, Referat d/s Gosp. Kom. i Mieszkaniowej	
2.3. Monitoring zanieczyszczeń powietrza	Od 2001, działalność ciągła	Gmina, WFOŚ, mieszkańcy	3000/rok	Zarząd Gminy, Referat d/s Gosp. Kom. i Mieszkaniowej	
3. Uporządkowanie gospodarki ściekami na terenie gminy i prowadzenie jej zgodnie z zasadami ekologii			2.500.000/rok		
3.1 Prowadzenie edukacji ekologicznej,	2000 - 2010	Gmina, środki własne mieszkańców, WFOŚ	4000/rok	Zarząd gminy, Referaty ds.: Inwestycji, GK i M	
3.2 Motywowanie do zmiany sposobów odprowadzania ścieków: <ul style="list-style-type: none"> • Podłączenie do zbiorczej instalacji sanitarnej, • Oczyszczalnie przyzagrodowe 	2000 - 2006	Gmina, środki własne mieszkańców, WFOŚ	2.000.000	Zarząd gminy, Referaty ds.: Inwestycji, GK i M	

4. Prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi i produkcyjnymi					
4.1. Edukacja ekologiczna	2000 - 2010	Gmina, WFOŚ	W ramach kosztów z p. II, 3.1	Zarząd gminy, Referaty ds.: Inwestycji, gospodarki komunalnej	
4.2. Wdrożenie segregacji odpadów	2001 - 2004	Gmina, WFOŚ	500.000	Zarząd Gminy, referat GK i M	
4.3. Budowa zakładu utylizacji odpadów	2001 - 2003	Gmina, inwestorzy prywatni	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy	Starania o realizację w ramach inwestycji prywatnej
4.4. Wdrożenie recyklingu odpadów	2003 - 2006	Gmina, inwestorzy prywatni	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy, inwestorzy	
5. Poprawa stanu dróg i ulic					
5.1. Zbudowanie nowych dróg	Działalność ciągła	Gmina Starostwo, Urząd Wojewódzki, inwestorzy prywatni	1.000.000/rok	Zarząd Gminy, Referat ds. Inwestycji	Budowa dróg powiązana będzie z rozwojem funkcji mieszkaniowych
5.2. Zbudowanie obwodnicy Kazimierza B.	do końca 2000	Budżet UW, Gmina	600.000		
5.3. Renowacja istniejących dróg i ulic	Działalność ciągła	Gmina, Starostwo	200.000/rok	Zarząd Gminy, Referat ds. Inwestycji	
6. Kompleksowa informatyzacja Gminy	2000	Gmina	100.000	Zarząd Gminy	
7. Poprawa jakości i ilości energii elektrycznej używanej na terenie gminy					Przy założeniu, że ZE, podejmie się realizacji wymienionych inwestycji
7.1. Zapewnienie mocy energetycznej w gminie	2000 - 2005	Zakład Energetyczny (ZE)	Koszty do oszacowania	Zakład Energetyczny, Zarząd Gminy, Referat ds. Inwestycji	
7.2. Wykonanie kablowej sieci zasilania w energię elektryczną	2000 - 2015	ZE	Koszty do oszacowania	ZE, Zarząd Gminy, Referat ds. Inwestycji	
7.3. Założenie podwójnego systemu zasilania głównych miejscowości	2002 - 2015	ZE	Koszty do oszacowania	ZE, Zarząd Gminy, Referat ds. Inwestycji	
7.4. Instalacja oświetlenia ulic	2000 - 2005	ZE, Gmina	Koszty do oszacowania	ZE, Zarząd Gminy, Referat ds. Inwestycji	
8. Poprawa jakości wody pitnej i przemysłowej					
8.1. Pokrycie potrzeb na wodę pitną i przemysłową	2000- 2005	Gmina, środki zewnętrzne	600.000	Zarząd Gminy, Referat ds. Inwestycji	

8.2. Poprawa funkcjonowania sieci wodociągowej	Działalność ciągła	Gmina, środki zewnętrzne	200.000/rok	Zarząd Gminy, Referat ds. Inwestycji	
9. Rozbudowanie lotniska i poszerzenie jego funkcji		Gmina, Starostwo, Województwo, Sponsorzy		Zarząd aeroklubu	Lotniska tego typu nie przynoszą bezpośrednich dochodów. Mają jednak bardzo ważne znaczenie, jako element infrastruktury
9.1. Przygotowanie dokumentacji (konceptcja rozwoju)	do 2000		30.000		
9.2. Wydłużenie pasa startowego z 641 do 1050m.	2000 – 2006		500.000		
9.3. Rozbudowanie zaplecza (sala odpraw, bar)	do 2003		400.000		

Cel główny III. Wzmocnienie roli Kazimierza Biskupiego, jako ośrodka kultu religijnego

Cele szczegółowe i działania	Czas Od ... Do ...	Źródła finansowania	Koszty (w zł)	Odpowiedzialni	Założenia
1. Odtworzenie miejsc i zabytków związanych z kultem św. Braci Męczenników	2000 - 2003				
1.1. Odbudowanie historycznych kaplic Pięciu Braci Męczenników	2000 -2003	Gmina, sponsorzy, wolontariat	15.000	Rada Gminy, Zarząd Gminy, Parafia, Klasztor	
1.2. Odbudowanie tzw. Łosoški (kaplicy ze św. źródłem)	2001 - 2003	Gmina, sponsorzy, wolontariat	15.000	Rada Gminy, Zarząd Gminy, Parafia, Klasztor	
1.3. Odzyskanie obrazu Matki Bożej z wizerunkiem fundatora Lubrańskiego, który znajduje się w Muzeum Narodowym w Warszawie	2000 - 2003	Gmina, sponsorzy, wolontariat	Koszty do oszacowania	Rada Gminy, Zarząd Gminy Parafia, Klasztor	
2. Utworzenie nowych obiektów związanych z kultem św. Braci Męczenników					
2.1. Założenie parku z elementami historyczno-religijnymi	2001 - 2007	Gmina, Sponsorzy, wolontariat	50.000	Rada Gminy, Zarząd Gminy, Parafia, Klasztor	
2.2. Zbudowanie pomnika patronów Kazimierza Biskupiego	2001 - 2003	Gmina, Sponsorzy, wolontariat	20.000	Rada Gminy, Zarząd Gminy, Parafia, Klasztor	
2.3. Zbudowanie panoramy kazimierskiej (za parkingiem klasztoru)	2000 – 2015	Gmina, Sponsorzy, wolontariat	80.000	Rada Gminy, Zarząd Gminy, Parafia, Klasztor	
2.4. Przygotowanie trasy wycieczkowej (pieszo-rowerowej) Kazimierz B. – Licheń)	2001 – 2003	Gmina, Sponsorzy, wolontariat	50.000	Zarząd Gminy	
2.5. Umieszczenie Kazimierza B. Na trasie peregrynacji pielgrzymów (trasa drewnianych kościołów, trasa do Lichenia) poprzez oznakowanie dojazdów do gminy na głównych trasach w odległości 25 – 50 km	2002 – 2006	Gmina, Sponsorzy,	30.000	Zarząd Gminy	
2.6. Oznakowanie i opisanie obiektów sakralnych i innych zabytków, utworzenie „niebieskiej trasy turystycznej”,	2001 - 2002	Gmina, Sponsorzy, wolontariat	4500	Zarząd Gminy	
3. Przygotowanie produkcji i sprzedaży pamiątek związanych z Kazimierzem B. i kultem św. Braci Męczenników					
3.1. Przeprowadzenie konkursu na pamiątki	2000 – 2001	Gmina, sponsorzy	2000	Dyr. GOKSiR	
3.2. Uruchomienie produkcji pamiątek	2001 - 2003	Zainteresowani	Koszty do oszacowania	Zainteresowani	
3.3. Otworzenie sklepów i stoisk z pamiątkami	2001 - 2003	Zainteresowani	Koszty do oszacowania	Zainteresowani	

4. Organizowanie imprez związanych z kultem św. Braci Męczenników					
4.1. Organizacja jubileuszu 1000-lecia śmierci św. Braci Męczenników	2000 - 2003	Gmina, sponsorzy, wolontariat	70.000	Rada Gminy, Zarząd Gminy, Parafia, Klasztor	
4.2. Organizacja spektaklu plenerowego pt. „Żywot Pięciu Braci Męczenników”	Corocznie od 2001	Gmina, sponsorzy, wolontariat	4000/rok	Dyr. GOKSiR	
5. Przygotowanie systemu informacji i promocji dotyczącego kultu św. Braci męczenników					
5.1. Wydanie drugiego tomu monografii Kazimierza Biskupiego	2000 – 2002	Gmina, sponsorzy	40.000	Rada gminy zarząd gminy	
5.2. Przygotowanie zestawu materiałów inf. promoc. (przewodnik po Kazimierzu B.)	2000 – 2002	Samofinansowanie, sponsorzy	10.000	Zarząd Gminy	
5.3. Uruchomienie strony www	2000 - 2001	Gmina, samofinansowanie	800	Zarząd Gminy	
5.4. Oznakowanie i opisanie tras prowadzących do Lichenia	2001 – 2003	Gmina, sponsorzy, wolontariat	Por. III, 2.4.	Zarząd Gminy	
5.5. Upowszechnianie zagadnień związanych z kultem w ramach edukacji regionalnej	Działalność ciągła	Gmina, sponsorzy, wolontariat	6000/rok	Dyrektorzy szkół	
6. Współpraca z miejscowościami, które promują się przez kult religijny					
6.1. Współpraca z miastami, z których pochodzą św. Bracia Męczennicy	Od 2001, działalność ciągła	Gmina, Starostwo, środki pomocowe	5000/rok	Zarząd Gminy, Dyr. GOKSiR	Przy założeniu, że partnerzy będą chętni do współpracy
6.2. Założenie bazy danych dotyczącej przykładów wykorzystywania kultu religijnego do rozwoju lokalnego	2001 - 2002	Gmina, wolontariat	3000	Zarząd Gminy	

Cel główny IV. Wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju wsi i rolnictwa

Cele szczegółowe i działania	Czas Od ... Do ...	Źródła finansowania	Koszty (w zł)	Odpowiedzialni	Założenia
1. Ułatwienie dostępu do rynków zbytu dla produktów rolnych z terenu gminy					
1.1. Pomoc w tworzeniu grup producenckich i innych organizacji rolników oraz wspieranie ich działalności	Od 2000 – działalność ciągła	Gmina, środki pomocowe, Starostwo, wkład własny rolników, Inwestorzy	4000/rok	Pracownik ODR, Zarząd Gminy, Izba Rolnicza	Cele te możliwe są do realizacji przy zaangażowaniu rolników i współpracy w ramach powiatu i województwa
1.2. Prowadzenie monitoringu asortymentu i wielkości produkcji	Od 2001 – działalność ciągła	Gmina, środki pomocowe, Starostwo	5000/rok	Pracownik ODR, Zarząd Gminy, Izba Rolnicza	Cel ten możliwy jest do realizacji w ramach powiatu
1.3. Prowadzenie sprzedaży bezpośredniej i promocji podczas imprez	Od 2001 działalność ciągła	Gmina, zainteresowani	Koszty do oszacowania	Dyr. GOKSiR	
1.4. Uruchomienie straganu gminy Kazimierz B.	2002 – 2003	Gmina, zainteresowani	20.000	Pracownik ODR, Dyr. GOKSiR	
1.5. Uruchomienie miejsca zbierania i sortowania produktów rolnych	2003 – 2004	Gmina, grupy producenckie, środki pomocowe	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy	
1.6. Uruchomienie wspólnej przetworni płodów rolnych z terenu gminy	2004 – 2006	Gmina, grupy producenckie, środki pomocowe	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy	
2. Wspieranie rolników w podnoszeniu kwalifikacji i dostępie do informacji					
2.1. Prowadzenie kursów obsługi komputerów dla rolników	Działalność ciągła	Gmina, ODR, Izba Rolnicza, środki pomocowe	8000/rok	Zarząd Gminy, pracownik ODR, dyrektorzy szkół	
2.2. Ułatwienie rolnikom dostępu do internetu, założenie otwartych pracowni internetowych przy szkołach	2002 - 2006	Gmina, ODR, Izba Rolnicza, środki pomocowe, ARiMR	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy, pracownik ODR, dyrektorzy szkół	
2.3. Prowadzenie kursów i szkoleń dla rolników	Działalność ciągła	Gmina, ODR, Izba Rolnicza, środki pomocowe, ARiMR	9000/rok	Zarząd Gminy, pracownik ODR	
2.4. Organizowanie wyjazdów szkoleniowych dla rolników	Działalność ciągła	Gmina, ODR, Izba Rolnicza, środki pomocowe, ARiMR, zainteresowani	6000/rok	Zarząd Gminy, pracownik ODR	

3. Wspieranie innych form działalności gospodarczej na wsi					
3.1. Promowanie nowych kierunków i nowych technologii w produkcji rolnej	Od 2000, działalność ciągła	Gmina, środki pomocowe, Starostwo, wkład własny rolników,	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy, pracownik ODR	
3.2. Wspieranie specjalizacji w owocach miękkich	od 2000, działalność ciągła	Gmina, ODR, Izba Rolnicza, środki pomocowe, ARiMR	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy, pracownik ODR	
3.3. Upowszechnianie rolnictwa ekologicznego	od 2000, działalność ciągła	Gmina, ODR, Izba Rolnicza, środki pomocowe, ARiMR	5000/rok	Zarząd Gminy, pracownik ODR	
3.4. Organizacja festynów i innych imprez powiązanych z rolnictwem (np. Święto wiśni)	Od 2002, działalność ciągła	Gmina, sponsorzy, wolontariat, wpływy z imprez	5000/rok	Zarząd Gminy, Dyr. GOKSiR	
3.5. Wdrożenie upraw roślin energetycznych (wierzba, Sida ..)	2002 – 2007	Gmina, ODR, Izba Rolnicza, środki pomocowe, ARiMR, zainteresowani	70.000	Zarząd Gminy, pracownik ODR	
3.6. Wspieranie agroturystyki	Od 2001, działalność ciągła	Gmina, ODR, Izba Rolnicza, środki pomocowe, ARiMR	4000/rok	Zarząd Gminy, pracownik ODR	
3.7. Prowadzenie kursów rzemiosł artystycznych	Od 2002, działalność ciągła	Gmina, ODR, środki pomocowe, ARiMR, zainteresowani	3800/rok	Zarząd Gminy, pracownik ODR, Dyr. GOKSiR	

Cel główny V. Przygotowanie warunków dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego oraz handlowo – usługowego.

Cele szczegółowe i działania	Czas Od ... Do ...	Źródła finansowania	Koszty (w zł)	Odpowiedzialni	
1. Przygotowanie terenów i obiektów pod działalność gospodarczą i budown. mieszkaniowe					
1.1. Przeprowadzenie inwentaryzacji istniejących nieruchomości	2000 - 2002	Gmina	30.000	Zarząd Gminy	
1.2. Bieżąca inwentaryzacja	Co 4 lata	Gmina	30.000	Zarząd Gminy	
1.3. Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego i wyznaczenie w nim terenów pod działalność gospodarczą i mieszkaniową	2000 - 2001	Gmina	150.000	Zarząd Gminy	
1.4. Opracowanie perspektywicznego planu i zasad rozwoju budownictwa mieszkaniowego	2001 - 2001	Gmina	4000	Zarząd Gminy	
1.5. Wybudowanie 20 mieszkań komunalnych	2001 – 2005	Gmina: dokumentacja, teren, materiały. Zainteresowani: wykonawstwo	Wkład gminy: 300.000	Zarząd Gminy	
1.6. Wykup gruntów pod działalność gospodarczą	Sukcesywnie	Gmina	100.000 / 1ha / 1 rok	Zarząd Gminy	
2. Promocja terenów i obiektów przeznaczonych pod działalność gospod. i budown. mieszkaniowe	Działalność ciągła	Gmina, prywatni przedsiębiorcy	4000/rok		
2.1. Uruchomienie strony www w internecie	2000	Gmina, prywatni przedsiębiorcy	1000	Zarząd Gminy	
2.2. Wydawanie biuletynu dla inwestorów	Cyklicznie, co 3 lata	Gmina, Starostwo, sponsorzy	7.000 / jedno wydanie	Zarząd Gminy	Przy współpracy ze Starostwem
2.3. Uczestnictwo w targach itp. imprezach, promocja podczas imprez lokalnych	Działalność ciągła	Gmina, Starostwo, przedsiębiorcy	W zależności od potrzeb	Zarząd Gminy	Przy współpracy ze Starostwem
2.4. Opracowanie systemu zachęt dla potencjalnych inwestorów	2000 - 2001	Gmina	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy	

3. Optymalne wykorzystanie gruntów pokopalniach					
3.1. Analiza możliwości wykorzystania gruntów pokopalnianych	2000 - 2001	Gmina, KWB,	5.000	Zarząd Gminy	
3.2. Przygotowanie projektu zagospodarowania krajobrazu	2001 - 2001	Gmina, KWB, środki pomocowe	30.000	Zarząd Gminy	Wykorzystanie doświadczeń zagranicznych
3.3. Wykonanie prac ziemnych związanych z zagospod. krajobrazu	2001 - 2004	KWB, środki pomocowe, inwestorzy	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy	
3.4. Przeprowadzenie zadrzewiania	Działalność ciągła	KWB, Gmina, środki pomocowe	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy	
3.5. Utworzenie parku dendrologicznego z zalewem (projekt duński)	2001 - 2006	KWB, Gmina, środki pomocowe	Koszty do oszacowania, wkład Gminy: 25.000	Zarząd Gminy	Pod warunkiem, że projekt duński będzie realizowany

Cel główny VI. Poszerzenie oferty usług w zakresie kultury i rozrywki, rekreacji i sportu oraz edukacji

Cele szczegółowe i działania	Czas Od ... Do ...	Źródła finansowania	Koszty (w zł)	Odpowiedzialni	Założenia
1. Rozbudowanie bazy sportowo – rekreacyjnej gminy					
1.1. Przygotowanie terenu pod sporty zjazdowe (narty, rolki, zorbing itp.)	2000 - 2002	Gmina, Totalizator Sportowy, inwestorzy	30.000	Zarząd Gminy	
1.2. Przygotowanie terenu pod pole golfowe	2002 - 2004	KWB, Gmina	30.000	Zarząd Gminy	
1.3. Poszukiwanie inwestorów pod inwestycje 1.1, 1.2.	W miarę potrzeb	Gmina	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy	
1.4. Uruchomienie tras zjazdowych	W zależności od możliwości inwestycyjnych	Inwestorzy	Koszty do oszacowania	Inwestorzy	Pod warunkiem znalezienia inwestora
1.5. Uruchomienie pola golfowego	W zależności od możliwości inwestycyjnych	Inwestorzy	Koszty do oszacowania	inwestorzy	Pod warunkiem znalezienia inwestora
1.6. Zagospodarowanie plaży przy zbiorniku wodnym w Kozarzewku	2001 - 2008	Gmina	50.000	Zarząd Gminy	
1.7. Wykonanie boisk sportowych przy szkołach	2000 - 2010	Gmina, sponsorzy, wolontariat	80.000	Zarząd Gminy, Dyrektorzy szkół	
2. Wzbogacenie oferty rynkowej obiektów sportowych					
2.1. Organizowanie imprez o randze ponadlokalnej	Działalność ciągła	Samofinansowanie	Wpływy z imprez	Dyr. GOKSiR	
3. Przystosowanie GOKSiR do pełnienia funkcji centrum seminaryjno – szkoleniowego					
3.1. Organizacja: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Szkoleń ▪ Kursów ▪ Konferencji 	Od 2002 r. Działania ciągłe	Gmina, środki pomocowe, samofinansowanie	Wpływy z imprez	Dyr. GOKSiR	W zależności od możliwości inwestycyjnych

3.2. Organizacja imprez służących integracji społecznej oraz imprez sportowych i kulturalnych	Od 2000 r. Działania ciągłe	W zależności od możliwości inwestycyjnych	30.000/rok	Zarząd Gminy, Dyr. GOKSiR	
3.3. Organizacja imprezy masowej (pleneru) pn. „Święto gliny”	Od 2002, co roku	samofinansowanie	Wpływy z imprezy	Zarząd gminy, Dyr. GOKSiR	
4. Dopasowanie zaplecza noclegowego do oferty usług					
4.1. Organizacja bazy noclegowej w oparciu o prywatne kwatery	2001 - 2005	Gmina, właściciele kwater	Koszty do oszacowania	Zarząd Gminy	

7. Zarządzanie procesem wdrażania strategii

Dla zapewnienia sukcesu w realizacji strategii należy podjąć następujące działania:

- Wyłonienie osób, spośród członków Rady Gminy i Zarządu Gminy, odpowiedzialnych za realizację poszczególnych celów strategii.
- Utworzenie grup zadaniowych składających się z 5 – 8 osób (liderów lokalnych), do koordynowania i wspierania realizacji poszczególnych celów strategii. Grupy te mogą stanowić załączki przyszłych stowarzyszeń.
- Utworzenie w UG stanowiska ds. promocji i rozwoju.
- Przedstawianie, podczas sesji Rady Gminy, raz na kwartał, informacji o stanie prac nad realizacją strategii.
- Organizowanie, raz na rok, sesji Rady Gminy poświęconej w całości sprawom realizacji strategii.
- Aktualizacja strategii, raz na cztery lata, wraz z rozpoczęciem kolejnej kadencji Rady i Zarządu Gminy
- Przygotowanie skróconej, popularnej wersji strategii i jej upowszechnienie drukiem i w Internecie.
- Włączenie zagadnień dotyczących strategii do programu edukacji regionalnej.
- Organizacja praktyk dla studentów powiązanych z wdrażaniem strategii.
- Prowadzenie cyklicznych spotkań z mieszkańcami gminy poświęconych realizacji strategii rozwoju gminy.
- Przekształcenie Domu Kultury w Centrum Animacji Społecznej (CAS).
- Podpatrywanie innych gmin, uczenie się od tych, którzy przodują we wdrażaniu projektów rozwoju lokalnego.
- Wzmacnianie współpracy w ramach powiatu konińskiego.
- Stopniowe przekształcanie Urzędu Gminy w rodzaj przedsiębiorstwa usługowego współzarządzającego rozwojem gminy, kierującego się następującymi zasadami:
 1. Struktura urzędu jest przystosowana do zarządzania strategicznego, ma dobry system przepływu informacji; zadania operacyjne są przekazywane do wykonywania personelowi urzędu.
 2. Budżet gminy służy realizacji celów wynikających ze strategii i wieloletniego programu inwestycyjnego, proces przygotowania budżetu jest klarowny i umożliwia udział społeczności.
 3. Oprócz rocznego budżetu istnieje długofalowa polityka budżetowa.
 4. Personel gminy potrafi się posługiwać narzędziami długofalowych analiz budżetu (jak na przykład analiza finansowa budżetu gminy).
 5. Dla każdego typu infrastruktury opracowana jest koncepcja określająca optymalny sposób jej wykonania i wykorzystania, priorytety w projektach inwestycyjnych są determinowane przez cele strategiczne.
 6. Przygotowany jest wieloletni plan inwestycyjny, uwzględniany w budżetach rocznych.
 7. Opracowane jest Studium uwarunkowań przestrzennych, które stanowi jedno z narzędzi realizacji strategii rozwojowej gminy.
 8. Opracowany jest program zarządzania gruntami, który wynika ze strategii rozwoju gminy.
 9. Polityka proinwestycyjna gminy prowadzi do zwiększenia dochodów z opłat i podatków.

10. Systematycznie zbierane są informacje na temat istniejących i przygotowywanych programów pomocowych.
11. Kadra Urzędu MiG oraz CAS przeszkolona jest w zakresie sporządzania wniosków do programów pomocowych.
12. Przygotowany jest i aktualizowany zasób informacji na temat gminy potrzebny do tworzenia projektów.

8. Możliwości rozwoju turystyki w gminie Kazimierz Biskupi - komentarz autorski Jerzego Łojko

8.1. Turystyka w gminie Kazimierz Biskupi

Na terenie gminy znajduje się kilka zabytków sztuki, spośród których do najcenniejszych należy zaliczyć:

- ◆ klasztor kamedułów w Bieniszewie,
- ◆ klasztor bernardynów w Kazimierzu Biskupim,
- ◆ kościół parafialny św. Marcina w Kazimierzu Biskupim,
- ◆ kościół cmentarny (szpitalny) w Kazimierzu Biskupim,
- ◆ kościół parafialny w Dobrosołowie.

Z dziejami miasteczka i dóbr Kazimierz Biskupi ściśle powiązana jest przeszłość innych zabytków w okolicy, a przede wszystkim:

- ◆ kościoła parafialnego św. Andrzeja w Gosławicach,
- ◆ zamku rycerskiego w Gosławicach,
- ◆ kościoła parafialnego św. Jakuba w Golinie,
- ◆ kościoła parafialnego św. Andrzeja w Kleczewie.

Przynależność wsi Bieniszew do parafii Gosławice oraz stosunki własności wskazują, że dzieje Kazimierza Biskupiego można połączyć wspólnymi wątkami historycznymi z Licheniem, Łęczynem (gdzie istniał kościół sukursalny należący do bernardynów z Kazimierza – tzw. Bernardynka). Zatem warto pokusić się o połączenie tych zabytków w ramach szlaku turystycznego, stanowiącego fragment trasy pielgrzymkowej z Jarocina, Pyzdr, Poznania, Gniezna do Lichenia. Trasę tego szlaku należałoby oznakować na odcinku około 100 km przed Licheniem i wykierować go ze Słupcy poprzez Koszuty, Młodojewe, Dobrosołowo do Kazimierza Biskupiego i dalej poprzez Gosławice do Lichenia. Należałoby także przyjąć inny wariant, który zakładałby skierowanie pielgrzymek do Lichenia – z pominięciem Konina – poprzez Golinę, Kazimierz Biskupi do Lichenia. Jest to alternatywa stworzenia we wschodniej części Wielkopolski szlaku klasztorów (Pyzdry, Łąd, Kazimierz Biskupi, Bieniszew, Konin, Koło, Brdów, Kłodawa), który uatrakcyjniłby pielgrzymki do sanktuarium w Licheniu. Drugą możliwość alternatywnego rozwiązania daje szlak kościołów drewnianych (Brudzewo, Graboszewo, Ostrowo Kościelne, Słupca, Kowalewo, Wrąbczynkowskie Holendry, Rzgów, Kuchary Kościelne, Golina, Wyszyna, Dobrów - kaplica, Grzegorzew, Kłodawa, Chodów, Umień, Linowiec, Orchowo, Wilczyn, Lubstówek, Mąkolno, Sompolno, Wilczyn. Fragment tego szlaku Słupca – Koszuty – Młodojewe – Dobrosołowo – Kazimierz Biskupi – kościół św. Izaaka – Wilczyn, mógłby stanowić pewną propozycję turystyczną, usadawiającą Kazimierz Biskupi jako centrum i główny punkt na tej trasie turystycznej.

Kolejny wariant rozwoju turystyki daje wplecenie Kazimierza Biskupiego do szlaku zamków (Gosławice) oraz szlaku sanktuariów (Skulsk, Kawnice, Licheń, Brdów, Wyszyna). w tym przypadku konieczne jest rozbudzenie zainteresowań kultem Pięciu Braci Męczenników i klasztorami w Bieniszewie oraz Kazimierzu Biskupim.

Realizacja strategii w dziedzinie turystyki w gminie Kazimierz Biskupi musi wiązać się ze szczególnym promowaniem:

- ◆ zabytków (tanie foldery), jako fragmenty Europejskiego Dziedzictwa Kulturowego;
- ◆ Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kazimierzu Biskupim (lotnisko, stadion, schronisko);
- ◆ miasta Kazimierz Biskupi jako ośrodka kultu Pięciu Braci Męczenników;

- ◆ włączenia gminy w znaczące szlaki turystyczne Wielkopolski (klasztory, kościoły drewniane, zabytkowe miasta, szlak cysterski);
- ◆ chronionych obszarów (Puszcza Kazimierska, rezerwat Mielno, Sokółki, itd.).

Promocja oferty turystycznej gminy Kazimierz Biskupi wiązać się powinna także z wykorzystaniem:

- ◆ edukacji, czyli wprowadzeniem do nauczania w szkołach historii regionalnej, wskazującej na szczególne powiązania Kazimierza Biskupiego z całym regionem Wielkopolskim, z odniesieniami do historii europejskiej (dobra biskupstwa lubuskiego) i znaczenie miasta, jako ośrodka kultu religijnego;
- ◆ prasy i innych mediów (np. Panorama Kazimierska, radia w Koninie, Słupcy).

Zasadą wiodącą promocji powinno być skierowanie jej poza obszar Wielkopolski wschodniej (dawne województwo konińskie), a przede wszystkim do miast powiązanych historycznie z Kazimierzem Biskupim (np. Poznań, Szamotuły, Opalenica, Lubraniec). w okresach wakacyjnych wypadałoby wprowadzić informację turystyczną do znaczących ośrodków wypoczynkowych (np. Ślesin, Mikorzyn, Wilczyn, Powidz, Giewartów, Ostrowo Stare) oraz do miejsc odwiedzanych przez pielgrzymów, turystów (np. sanktuarium w Licheniu, klasztory w Łądzie, Bieniszewie, fara w Słupcy, muzeum w Gosławicach, Pyzdrach, Jarocinie, Słupcy, Kole, Turku, Wrześni, hotele w Koninie, itd.).

W tym celu należałoby zorganizować spotkanie z przedstawicielami kościołów, muzeów, ośrodków turystycznych i wypracować wspólne stanowisko w sprawach alternatywnej turystyki pielgrzymkowej.

Konieczne staje się wypracowanie wspólnej polityki promocyjnej gmin powiatu i regionu konińskiego w sprawach turystyki. Zainteresowanie tymi sprawami wykazuje już wiele gmin (np. Rzgów, Pyzdry, Łądek, Powidz, Zagórz, Powidz, Wilczyn, Ślesin, Orchowo).

Pierwszym krokiem zmierzającym ku konsekwentnej realizacji strategii gminnej w dziedzinie turystyki byłoby stworzenie zespołu programowo roboczego, którego tron tworzyłoby rektor Wydziału teologicznego UAM w Kazimierzu Biskupim, proboszcz parafii św. Marcina w Kazimierzu Biskupim, przedstawiciel klasztoru kamedułów w Bieniszewie, proboszcz kościoła w Dobroszowie, reprezentant redakcji Panoramy Kazimierskiej, pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury, nauczyciele, pracownicy Leśnictwa, członek Aeroklubu, itp.

W ramach tego programu wypadałoby nawiązać kontakty robocze z sąsiednimi gminami, ośrodkami turystycznymi, przedstawicielami kościoła rzymsko-katolickiego, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, muzeów regionalnych.

W ramach tego przedsięwzięcia proponujemy pomoc w przygotowaniu ośrodka informacji turystycznej, folderów, szkolenia i przygotowanie spotkania na powyższe tematy z zainteresowanymi stronami, władzami samorządowymi, powiatowymi i parlamentarzystami Wielkopolski. Wytworzenie lobbingu politycznego jest niezbędne, gdyż jest to część programu naprawczego dla gmin, których pozycja ekonomiczna może ulec diametralnej zmianie z chwilą wyczerpania złóż węgla brunatnego. Kazimierz Biskupi jest jedną z wielu gmin regionu i wypada zwrócić uwagę na ten problem poprzez połączenie wysiłków gmin Kazimierz Biskupi, Kleczew, Sompolno, Wilczyn, Kramsk, Krzymów, Ślesin oraz gmin, które dotknęły lub dotkną skutki działalności kopalni (np. Powidz, Skulsk). z tego powodu dla tego programu jest niezbędne wsparcie w ramach rządowej polityki regionalnej (regiony o stosunkowo dużym bezrobociu i wysokim zagrożeniu ekologicznym).

Główne zagrożenie w realizacji strategii turystycznej to przede wszystkim brak infrastruktury (miejsca noclegowe), błędna promocja, zbyt duże uzależnienie się od koncepcji rozwoju w połączeniu z promocją sanktuarium w Licheniu. Licheń może jednak być wzorem jak należy realizować koncepcję rozwoju w perspektywie 30-40 lat. i to wszystko, na czym mogą skorzystać gminy. Kazimierz Biskupi ma jeszcze szansę aby przypomnieć, że Licheń był również częścią dóbr ziemskich, których główne centra gospodarcze, religijne i kulturalne to Kazimierz Biskupi, Kleczew i Gosławice.

SZLAK ZAMKÓW WIELKOPOLSKICH

BESIEKIERY – BORYSŁAWICE ZAMKOWE – BRUDZEW - GOSŁAWICE – KONIN – KOŁO – PRZEDECZ – RYCERZE w PYZDRY – RYCHWAŁ – WRZĄCA WIELKA WYSZYNA

Spośród kilkunastu zamków, zameczków, obronnych dworów na kopcu istniejących niegdyś na obszarze dawnego województwa pozostały tylko nieliczne. Nie ma śladów po królewskich warowniach w Pyzdrach, Koninie. Nigdy nie ukończono budowy zamku w Kole. Grupa tych zabytków może stanowić atrakcyjny szlak turystyczny o dużych walorach edukacyjnych, krajobrazowych.

Zamki to doskonale miejsce do organizowania interesujących imprez plenerowych, spotkań, festiwali (np. Łągów, Nidzica, Lidzbark warmiński, Olsztyn, Golub). Tymczasem w Konińskim są one albo ruinami, albo obiektami funkcjonującym tylko w ograniczonym zakresie (muzeum w Gosławicach, ośrodek kultury w Przedczu, obiekt noclegowy w Uniejowie), a wiele z nich pozostaje na powierzchni ziemi jako nieme ruiny, ogołocone z historii. Błędy więc tkwią w nieumiejętności wykorzystania walorów tego rodzaju obiektów zabytkowych.

Propozycja stworzenia szlaku to przede wszystkim – Besiekiery, Borysławice Zamkowe, Brudzew, Gosławice, Koło, Przedecz, Wyszyna, także Rychwał, dwory w Rycerzewie, Rychwale,

Optymalne wykorzystanie tego rodzaju zabytków stwarza pewną szansę rozwoju turystyki dla paru miejscowości. Powiązanie ich w szlak zwiększa ją, natomiast optymalizuje powiązanie szlaku z pewnym kalendarium imprez (np. festiwale, turnieje rycerskie, widowiska związane z historią zamku, wojnami, itp.).

Perspektywy rozwoju tego szlaku to powiązanie go z podobnymi budowlami leżącymi w pobliżu (np. Łęczyca, Inowódz, Raciąż, Złotoryja, Bobrowniki, Kruszwica) oraz z innymi zamkami historycznej Wielkopolski (np. Kalisz, Gołuchów, Wenecja, Koźmin, Szamotuły, Kórnik).

Propozycja może wiązać się z próbą stworzenia kontaktu pomiędzy miejscowościami, w których istnieją zamki królewskie, szlacheckie, kościelne i wypracowania koncepcji w skali całej Wielkopolski. Propozycję wówczas należałoby potraktować jako element prezentacji całego dziedzictwa kulturowego tego regionu, kraju, a nawet Europy.

W tym przypadku, tak jak i innych wariantach propozycji wypada uwzględnić wcześniej zgłaszane postulaty

Perspektywy rozwoju turystyki na obszarach dawnego województwa konińskiego są przedmiotem zainteresowania wielu organizacji, władz samorządowych. Każda z tych koncepcji jest jednak odrębna, akcentuje bowiem inne elementy, ukazuje inne możliwości i kierunki rozwoju. Warto więc podjąć próbę całościowego przedstawienia

problemu oraz określić możliwości rozwoju tej dziedziny życia gospodarczego w regionie konińskim.

Przedstawiając tę propozycję samorządom, organizacjom zajmującym się tego rodzaju działalnością, biuram turystycznym, wszystkim zainteresowanym jako materiał do szerokiej dyskusji mam nadzieję, że ta propozycja będzie materiałem wyjściowym do opracowania zintegrowanego, obywatelskiego projektu strategii branżowej dla Konina, uznawanego za miasto regionu – stolice Wschodniej Wielkopolski.

TURYSTYKA 2010 - projekt

Zasoby turystyczne regiony to przede wszystkim czyste jeziora, zróżnicowany krajobraz, liczne zabytki. Pod tym względem Konińskie nie zostało jednak dostatecznie wypromowane. Czynnikiem hamującym rozwój turystyki są duże zaniedbania w zakresie infrastruktury, głównie brak miejsc noclegowych, możliwych do wykorzystania w ciągu całego roku, nierównomierne ich rozmieszczenie, niski standardy usług, zła informacja turystyczna oraz źle ukierunkowana promocja regionu. Konin, jako jedno z większych miast Wielkopolski, największe w tym jej subregionie, może stać się ważnym ośrodkiem logistyki w tej dziedzinie. Sprzyja temu wiele czynników, głównie jednak centralne położenie miasta oraz istnienie Wyższej szkoły Zawodowej, gdzie rozpoczęto nauczanie na kierunku ekonomika turystyki. Są to jednak tylko najważniejsze przesłanki do wystąpienia z tym projektem.

Przez teren Wschodniej Wielkopolski corocznie przemierza liczna rzesza pielgrzymów, odwiedzających głównie Sanktuarium Maryjne w Licheniu. Warto więc podjąć prób zachęcenia liczny grup pielgrzymich do skorzystania z możliwości odwiedzenia ważnych miejsc kultu religijnego na tym obszarze (Skulsk, Brdów, Kawnice, Wyszyna) oraz innych wspaniałych i zabytkowych świątyń, klasztorów. Na szczególną uwagę zasługuje kilka propozycji, dających szansę ukierunkowania tej alternatywy w – pewne tematy.

SACRUM - peregrynacje pielgrzymie

Są to przede wszystkim:

1. sanktuaria
2. kościoły drewniane
3. kościoły murowane
4. klasztory

Jedyną zintegrowanymi tematycznie ofertami mogą być

1. Szlak Cysterski
2. Droga do Santiago di Compostella

Obydwie propozycje mają charakter szlaku europejskiego, ukazującego dziedzictwo kulturowe Starego Kontynentu.

SZLAK DREWNIANEGO BUDOWNICTWA SAKRALNEGO

Drewniane budownictwo sakralne należy bez wątpienia do tych zabytków sztuki, które są obiektem żywego zainteresowania ludzi i to niezależnie od ich przekonań religijnych. Na terenie Wschodniej Wielkopolski zachowało się kilkanaście drewnianych kościołów parafialnych, szpitalnych, kaplic. Są to – wzdłuż międzynarodowej trasy a 2 budowle w Stawie, Słupcy, Koszutach, Golinie, Borysławicach Kościelnych, Kłodawie, Chodowie. w pobliżu tego ważnego szlaku komunikacyjne zachowały się świątynie w Brudzewie, Graboszewie, Ostrowie Kościelnym, Kowalewie, Wyszynie. Na listę tego rodzaju zabytków wpisują się budowle w Linowcu, Orchowie, Młodojewie, Dobrosolowie, Umieniu, Malanowie, Lubstówku, Sompolnie (kaplica) Mąkolnie, Debach Szlacheckich, Dębach Proboszczowskich, Rzgowie, Malanowie, Umieniu, Wilczynie, Kazimierzu Biskupim

Promocja tego szlaku wiązałaby się z:

1. Opracowaniem krótkiego przewodnika (mapy)
2. Umieszczenia w kościołach tablic informacyjnych o historii świątyni oraz najbliższych tego rodzaju budowlach i całym szlaku
3. Oznakowania trasy
 - ◆ Opracowania kalendarium, które towarzyszyłyby promocji szlaku oraz rajdów
 - ◆ Włączeniu zwiedzania tych i innych zabytków regionu do programu nauczania w szkołach podstawowych, gimnazjach i średnich

Propozycja wymaga rozwinięcia i stworzenia specjalistycznej grupy, która zajęłaby się tym tematem

Aneks

Lista osób biorących udział w warsztatach planowania strategii od marca do czerwca 2000

Lp.	Imię	Nazwisko	Stanowisko i miejsce pracy	17.03	18.03	17.04	18.04	12.06
1.	Barbara	Bazarnik	Dyrektor SP Sokółki			X		X
2.	Zofia	Chudziak	Dyrektor BS/O Kazimierz Biskupi	X	X			X
3.	Maria	Ciechalska	Prezes Spółdzielni Kótek Rolniczych			X	X	X
4.	Andrzej	Czajkowski	Przewodniczący Komisji Rozwoju Gospodarczego		X			
5.	Jadwiga	Czerniejewska	Rolnik Przewodnicząca GZK i OR	X	X	X	X	X
6.	Wioletta	Falkowska	Dyrektor Przedszkola w Kazimierzu Biskupim	X	X	X	X	
7.	Wiesław	Grzegorzcyk	Komendant Posterunku Policji w Kazimierzu Biskupim	X				
8.	Mirosław	Grzelak	Przewodniczący Rady Gminy Pracownik KWB	X	X		X	
9.	Paweł	Grzelak	Dzierżawca Gospodarstwa Rolnego w Nieświastowie	X				
10.	Paweł	Grzybowski	Dyrektor Gminnego Ośrodka Sportu i R rekreacji	X				
11.	Marian	Hanus	Sołtys sołectwa Kazimierz Biskupi	X				X
12.	Teresa	Horowska	Zastępca Dyrektora Szkoły Podstawowej w Kazimierzu Biskupim	X	X	X	X	X
13.	Danuta	Janiak	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kazimierzu Biskupim	X				
14.	Jerzy	Jaworski	Biuro Podróży (dawny ORBIS)	X				
15.	Janusz	Kajda	Redaktor Panorama Kazimierska			X	X	X
16.	Wojciech	Kamiński	Działalność gospodarcza	X	X	X	X	X
17.	Roman	Leśniczak	Zastępca Wójta Gminy Urząd Gminy			X	X	X
18.	Eugeniusz	Lipiński	Emeryt	X				X
19.	Ryszard	Lipiński	Działalność prywatna	X	X			
20.	Henryk	Łukasiewicz	Członek Zarządu Gminy Rolnik	X				
21.	Józef	Makowski	Areoklub Koniński	X	X			X
22.	Józef	Malinowski	Emeryt (były rolnik)	X	X	X	X	X
23.	Ryszard	Malinowski	Rolnik	X				
24.	Marzena	Martynowicz	Nauczycielka z SP Sokółki	X				X
25.	Ryszard	Mikuła	Dyrektor SP w Józwinie	X	X	X	X	X
26.	Waldemar	Murach	Rektor Wyższego Seminarium Duchownego Księży Misjonarzy Św. Rodziny	X			X	X
27.	Irena	Pałucka	Koordynator ds. bezrobocia Urząd Gminy Kazimierz Biskupi				X	
28.	Wojciech	Purczyński	Członek Zarządu Gminy Pracownik KWB	X	X	X	X	
29.	Janusz	Puszkarek	Wójt Gminy Urząd Gminy		X	X	X	X
30.	Alicja	Radocka	Nauczycielka SP w Kazimierzu Biskupim Obecnie Gimnazjum		X			X
31.	Radosław	Solarz	Działalność prywatna	X				
32.	Zenon	Strugliński	Rolnik		X	X		
33.	Witold	Szczepaniak	Dyrektor SP w Dobrosłowie			X	X	
34.	Sławomir	Szczepański	Radny powiatowy Pracownik KWB	X				

Lp.	Imię	Nazwisko	Stanowisko i miejsce pracy	17.03	18.03	17.04	18.04	12.06
35.	Waldemar	Szczepański	Dyrektor Gimnazjum w Kazimierzu Biskupim	X	X	X	X	X
36.	Bernard	Szulc	Radny Rady Gminy Pracownik KWB	X	X			X
37.	Jan	Tomeczak	Sołtys sołectwa Daninów Rolnik	X	X			
38.	Henryk	Urbaniak	Przewodniczący Komisji Rolnictwa	X				
39.	Gabriel	Walczak	Przedstawiciel Mostostal sp. z o.o.	X	X			
40.	Małgorzata	Walkowiak	Dyrektor Przedszkola w Dobrosławie	X		X	X	
41.	Zofia	Walkowska	Nauczyciel Szkoły Podstawowej w Kazimierzu Biskupim	X	X	X		X
42.	Wiesława	Wapniarska	Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	X	X	X	X	
43.	Adam	Wiedera	Dyrektor SP w Kozarzewie	X	X	X	X	X
44.	Mirosław	Włodarczyk	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Kazimierzu Biskupim	X	X			
45.	Hieronim	Włodarczyk	Członek Zarządu Gminy Policjant	X				
46.	Zygmunt	Wojnicz	Sekretarz Gminy	X				
47.	Henryka	Woźniewska	Urząd Gminy Kazimierz Biskupi	X				
48.	Tadeusz	Ziarniak	Członek Zarządu Gminy Emeryt	X				
49.	Stanisław	Ziemniarski	Działalność prywatna	X				
50.	Stanisław	Zych	Zrzeszenie producentów Działalność prywatna	X	X	X	X	

Moderacja warsztatów planowania strategii i opracowanie tekstu: Waclaw Idziak przy współpracy z Jadwigą Banasik